

Тернопільський національний
технічний університет імені Івана
Пулюя

Каф. української
та іноземних мов

Українська мова (за професійним спрямуванням)

СИЛАБУС

1. Освітні програми, для яких дисципліна є обов'язковою:

#	Рівень освіти	Галузь знань	Спеціальність	Освітня програма	Курс(и)	Семестр(и)
1	бакалавр	17. Електроніка та телекомунікації	172. Телекомунікації та радіотехніка(бакалавр)	«Телекомунікації та радіотехніка»	2,3	3-5

2. Дисципліна пропонується як вибіркова для усіх рівнів вищої освіти і усіх освітніх програм.

3. Інформація про автора курсу

Прізвище, ім'я та по батькові	Равлів Ігор Петрович
Науковий ступінь	канд. філол. наук
Вчене звання	Старший викладач
Посилання на сторінку викладача(ів) на офіційній веб-сторінці університету	https://library.tntu.edu.ua/personaliji/a/r/ravliv-ihor-petrovych/
E-mail (в домені tntu.edu.ua)	ravliv@tntu.edu.ua

4. Інформація про навчальну дисципліну

Розподіл аудиторних годин	Лекції: 34 Практичні заняття: 32 Лабораторні заняття: 0 Кількість годин самостійної роботи: 84 Кількість кредитів ECTS: 5
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	залік, екзамен
Посилання на електронний навчальний курс у СЕН університету ATutor	https://dl.tntu.edu.ua/index.php=ID:1475

5. Програма навчальної дисципліни

Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Загальною метою курсу «Українська мова за професійним спрямуванням» є формування у студентів комунікативної компетенції, яка необхідна для спілкування в академічному та загально-професійному середовищі.

Створювати умови для набуття комунікативного досвіду, що сприяє розвитку креативних здібностей студентів та спонукає їх до самореалізації, активізує пізнавальні інтереси, реалізує евристичні здібності як визначальні для формування професійної майстерності та конкурентоздатності сучасного фахівця.

Закріпити навички оптимальної мовної поведінки у професійній сфері: впливати на співрозмовника за допомогою вмілого використання різноманітних мовних засобів, оволодіти культурою монологу, діалогу та полілогу; сприймати та відтворювати фахові тексти, засвоювати лексику і термінологію свого фаху, вибирати комунікативно виправдані мовні засоби, послуговуватися різними типами словників, у тому числі — електронними.

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі телекомунікацій та радіотехніки, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Дисципліна забезпечує такі загальні компетентності:

ЗК3 Здатність планувати та управляти часом.

ЗК5 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6 Здатність працювати в команді.

Програмні результати навчання:

ПРН-14 Вміння управлінсько-організаційної роботи у колективі (бригаді, групі, команді тощо), вміння оцінювати та розподіляти завдання між співробітниками та нести відповідальність за результати своєї та колективної роботи.
ПРН-15 Здатність ініціювати ідеї та пропозиції щодо підвищення ефективності управлінської, виробничої, навчальної та іншої діяльності.

Завдання викладача:

- сформувати чітке і правильне розуміння ролі державної мови у професійній діяльності;
- забезпечити досконале володіння нормами сучасної української літературної мови та дотримання вимог культури усного й писемного мовлення;
- виробити навички самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні;
- розвивати творче мислення студентів;
- виховати повагу до української літературної мови, до мовних традицій.
- сформувати навички оперування фаховою термінологією, редагування, коригування та перекладу наукових текстів.

Очікується, що після завершення вивчення курсу студент:

- ґрунтовно засвоїв норми сучасної української літературної мови й практично оволодів ними;
- зможе правильно використовувати різні мовні засоби відповідно до комунікативних намірів; влучно висловлювати думки для успішного розв'язання проблем і завдань у професійній діяльності;

- зуміє сприймати, відтворювати, редагувати тексти офіційно-ділового й наукового стилів;
- буде скорочувати та створювати наукові тексти професійного спрямування, складати план, конспект, реферат тощо, робити необхідні нотатки, виписки відповідно до поставленої мети;
- зможе складати різні типи документів, правильно добираючи мовні засоби, що репрезентують їх специфіку;
- буде послуговуватися лексикографічними джерелами (словниками) та іншою допоміжною довідковою літературою,
- необхідною для самостійного вдосконалення мовної культури.

Місце дисципліни в структурно-логічній схемі навчання за освітньою програмою

Перелік дисциплін, або знань та умінь, володіння якими необхідні студенту (вимоги до рівня підготовки) для успішного засвоєння дисципліни

Українська мова

Зміст навчальної дисципліни

Лекційний курс (формулювання тем)

1. Мова - засіб творення національної культури. Українська мова – національна мова українського народу.
2. Мовне законодавство та мовна політика в Україні. Державна мова — мова професійного спілкування.
3. Поняття літературної мови. Стил і норми української літературної мови у професійному спілкуванні.
4. Спілкування як інструмент професійної діяльності. Соціально-психологічні основи ділового спілкування.
5. Основи культури української мови.
6. Культура усного фахового спілкування.
7. Риторика і мистецтво презентації.
8. Форми колективного обговорення професійних проблем.
9. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації.
10. Документація з кадрово-контрактних питань. Організаційні та розпорядчі документи.
11. Довідково-інформаційні документи.
12. Етикет службового листування.
13. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні.
14. Лексика і фразеологія у професійному спілкуванні. Значення словників у професійному мовленні.
15. Українська термінологія в професійному спілкуванні.
16. Жанри наукового стилю: анотація, рецензія, відгук, тези, стаття, бібліографія.
17. Труднощі перекладу і редагування наукових текстів.

Практичні заняття (теми)

1. Українська мова – національна мова українського народу. Мовне законодавство в Україні та поза її межами.
2. Сучасна українська літературна мова. Мовні норми.
3. Стил української літературної мови у професійному спілкуванні Спілкування як інструмент професійної діяльності.
4. Мовний етикет.
5. Культура усного фахового спілкування.
6. Форми колективного обговорення професійних проблем. Оформлення ділових паперів.
7. Ділове листування.
8. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні.
9. Лексико-фразеологічні особливості української мови за професійним спрямуванням. Наукова робота українською мовою.
10. Оформлювання результатів наукової діяльності.
11. Проблеми перекладу і редагування наукових текстів

Самостійна робота студента/аспіранта

1. Опрацювання лекційного матеріалу лекцій, підготовка до практичних занять.
2. Виконання вправ і граматичних завдань із посібника.
3. Доповідь на тему «Як стати добрим програмістом / дизайнером / IT-фахівцем / веб-розробником?»
4. Доповідь-презентація (на обрану тему за вибором студента).
5. Дописи в соціальних мережах: коментар до світліни, анонс, нота протесту, ліричні роздуми, відгук про книжку, фільм, виставу, аналітичні роздуми.
6. Написання та редагування e-mail викладачеві
7. Оформлення ділових документів
8. Авторський проблемний коментар на інтерв'ю з програмістом. Обсяг до 3 000 знаків.
9. Написання біографії в науковому стилі.
10. Оформлення бібліографії.
11. Мовностилістичний аналіз україномовної вебсторінки.
12. Аналіз наукової статті.
13. Колективна стаття для «Вікіпедії».
14. Вступ і висновки до готового тексту. Анотація. Рецензія.
15. Написання критичного відгуку на тему: «Безпека дітей у соціальних мережах».

16. Написання резюме. Укладання і редагування власного мотиваційного листа.
17. Написання ноти протесту, оголошення, прес-релізу, заяви.
18. Рольова гра на тему «Співбесіда з роботодавцем».
19. «Телефонна розмова з прикрим замовником».
20. Опрацювання відеолекцій, підручників, де висвітлено роль невербальних засобів комунікації в професійному мовленні.
21. Підготовка до підсумкового тесту.

Навчальні матеріали та ресурси

Навчально-методичне забезпечення

Основна

1. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спрямування : навчальний посібник. — К. : Каравела, 2008.
2. Український правопис / НАН України, Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні; Інститут української мови. — К., 1997.
3. Висоцька О. Є. Комунікація як основа соціальних перетворень (у контексті становлення постмодерного суспільства) : [моногр.] / О. Є. Висоцька. — Дніпропетровськ : Інновація, 2009. — 316 с.
4. Глушик С. В., Дияк О. В., Шевчук С. В. Сучасні ділові папери : навчальний посібник. — К. : Арій, 2009.
5. Грищенко Т. Б. Українська мова та культура мовлення : навчальний посібник. — Вінниця : Нова книга, 2003.
6. Шевчук С. В. Ділове мовлення : Модульний курс : підручник. — К. : Арій, 2009.
7. Шевчук С. В. Українське ділове мовлення : підручник. — К. : Арій, 2009.
8. Шевчук С. В., Кабиш О. О. Практикум з українського ділового мовлення : навчальний посібник. — К. : Арій, 2009.
9. Шевчук С. В., Лобода Т. М. Практикум з української мови: Модульний курс : Навч. посіб. — К. : Алерта, 2009.
10. Український правопис / АН України. Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Інститут української мови — 4-те вид., випр. й доп. — К. : Наук. думка, 1993. — 240 с
11. Ботвина Н. Міжнародні культурні традиції: мова та етика ділового спілкування. — К., 2000.
12. Зубенко Л., Немцов В. Культура ділового спілкування. — К., 2002.
13. Зубков М. Сучасне українське ділове мовлення. — Харків, 2001.
14. Ботвина Н. Міжнародні культурні традиції: мова та етика ділового спілкування. — К., 2000.
15. Ботвина Н. Міжнародні культурні традиції: мова та етика ділового спілкування. — К., 2000.
16. Зубенко Л., Немцов В. Культура ділового спілкування. — К., 2002.
17. Коваль А. Ділове спілкування. — К., 1992.
18. Див. Європейська хартія 1992 р. регіональних або міноритарних мов.
19. Антоненко-Давидович Б.. Як ми говоримо. — К. : ВД «КМ Academia», 1994. — 254 с.

Словники

1. Ганич Д. І., Олійник С. І. Русско-украинский и украинско-русский словарь. — К., 1990.
2. Ганич Д. І., Олійник С. І. Словник лінгвістичних термінів. — К., 1985.
3. Головащук І. С. Словник-довідник з правопису та слововживання. — К., 1989.
4. Головащук І. С. Російсько-український словник сталих словосполучень. — К., 2001.
5. Головащук І. С. Складні випадки наголошення. Словник-довідник. — К., 2001.
6. Головащук І. С. Словник наголосів. — К., 2000.
7. Головащук І. С. Українське літературне слововживання : словник-довідник. — К., 1995.
8. Єрмоленко С. Я. Новий російсько-український словник-довідник. — К., 1999.
9. Караванський С. Практичний словник синонімів української мови. — К.: Видавництво «Українська книга», 2004.
10. Караванський С. Російсько-український словник складної лексики. — Львів : БаК, 2006.
11. Олійник О., Сидоренко М. М. Російсько-український словник наукової термінології. — К., 1994.
12. Орфографічний словник української мови / Уклад. Головащук І. С. — К., 1994.
13. Орфоепічний словник української мови. — К., 1995.
14. Російсько-український словник: Сфера ділового спілкування / За ред. Тараненко А. А. — К., 1996.
15. Російсько-український фразеологічний словник: Фразеологія ділової мови / Уклад. Підмогильний В., Плужник Є. — К., 1993.
16. Словник іншомовних слів. / За ред. О. Мельничука. — К., 1985.
17. Словник скорочень української мови. — К., 1982.
18. Словник труднощів української мови / За ред. Єрмоленко С. Я. — К., 1989.
19. Словник української мови : У 11 т. — К., 1971–1981.
20. Словник-довідник з культури української мови / Д. Гринчишин, А. Капелюшний, О. Сербенська, З. Терлак. — К. : Знання, 2006.
21. Словник-довідник труднощів української мови. — К., 1992.
22. Тараненко А. А., Брицын В. М. Русско-украинский словарь для деловых людей. — К., 1992.
23. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. — К., Ірпінь : ВТФ «Перун», 2005.
24. Український орфографічний словник: Близько 165 тис.слів / За ред. В. М. Русанівського — К. : Довіра, 2006.

Інтернет-ресурси

1. www.litopys.org.ua
2. www.mova.info
3. www.novamova.com.ua
4. www.pereklad.kiev.ua
5. www.pravopys.net
6. www.r2u.org.ua

6. Політика та контроль навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання

Форма підсумкового семестрового контролю – залік

Модуль 1 - 2		Підсумковий контроль	Разом з дисципліни
Аудиторна та самостійна робота			
Практична робота			
75		25	100
Вид робіт	Бал		
Виконання завдань, винесених на самостійне опрацювання	15		
Тест	15		
Робота на практичних заняттях	5		
Доповідь	5		
Презентація	10		
Дописи в соцмережах	10		
Участь у рольовій грі «Співбесіда з роботодавцем»	5		
Участь у рольовій грі «Телефонна розмова з прикритим замовником»	5		
Написання електронного листа	5		

Форма підсумкового семестрового контролю – екзамен

Модуль 3		Підсумковий контроль	Разом з дисципліни
Аудиторна та самостійна робота			
Практична робота			
75		-	-
Вид робіт	Бал		
Тест	15		
Анотування тексту. Аналіз вебсторінки.	10		
Оформлення папки з документами (оголошення, заява, запрошення та ін.)	15		
Резюме. Біографія в науковому стилі	10		
Прес-реліз	5		
Написання мотиваційного / рекомендаційного листів	5		

Для успішної оцінки необхідно виступити з доповіддю, виконати всі письмові роботи, здати тести.

Модуль 4		Підсумковий контроль	Разом з дисципліни
Аудиторна та самостійна робота			
Практична робота			
35		25	100
Вид робіт	Бал	Бал	
Написання вікі-статті	5	1. Теорія 2. Практика (документ)	10 5
Написання тез конференції	10	3. Практика (дотримання мовних норм у науковому тексті)	10

Підсумкова оцінка записується за 100-бальною шкалою із подальшим переведенням її у шкалу Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS) відповідно А, В, С, D, E, F, FX при цьому чотирибальна шкала оцінок (з записом семестрової оцінки «відмінно» - А, «добре» - В,С, «задовільно» - D, E відповідають підсумковому результату «зараховано», «незадовільно» F, FX відповідає підсумковому результату «незараховано»).

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Шкала оцінок		
ВНЗ (100-бальна)	Національна (4-бальна)	ECTS
90-100	Відмінно	A
82-89	Добре	B
75-81		C
67-74	Задовільно	D
60-66		E
35-59	Незадовільно	FX
1-34		F

Затверджено рішенням кафедри _____ української та іноземних мов

(протокол № 1 від « 02 » вересня 2022 року).